Când magii au ajuns la Ierusalim

Cuvântul „când au venit magii la Ierusalim” (e cod. 284 Mosq. [Vlad. 215], fol. 101v)

Sfântul Efrem Sirul

Când călătorul găsește pe altcineva, un bun tovarăș, se bucură de truda lungii călătorii, pentru că este înșelat de companie; adică, sprijinindu-se, ca pe un băț, pe o conversație plăcută, are sentimentul că călătorește cu picioarele prăfuite, dar cu o gură neobosită. Astfel, el împărtășește truda picioarelor și ușurează oboseala lungii călătorii prin conversație.

Așa și magii, când S-a născut Hristos, văzând steaua și luând-o ca tovarășă, i-au înșelat - când erau obosiți - cu întrebarea: „unde este Împăratul cel nou-născut”, cu greutățile călătoriei; adică i-au întrebat pe evrei cu cuvântul, ca niște hoți ai Celui ce S-a născut.

Celor care au întrebat despre Rege, evreii răspund cu înțelepciune, zicând: „Atunci de ce îndrăzniți, străinilor, ce spuneți, oameni? De ce ați venit, aducând vești primejdioase? De ce proclamați noul rege în cetatea care are deja rege? De ce vă riscați o moarte prematură? De ce vă înfigeți limba în gât ca pe o sabie? De ce vă deschideți mormântul cu gura și treziți moartea adormită ca să vă prindă? Oare Persia nu avea morminte, ca să puteți veni aici și, cât timp Irod este încă în viață, să întrebați despre un alt rege? Când va auzi aceasta, vă va mărturisi multă recunoștință și vă va răsplăti cu daruri mari”!

Dar răspunsul magilor la aceasta a fost scurt: „Am văzut steaua Lui în răsărit”, zic ei, „și am venit să ne închinăm Lui”. Nu s-au mulțumit doar să întrebe, ci și să spună despre închinare; dezvăluind prin această frază că Cel ce S-a născut este Dumnezeu.

Când a auzit Irod despre ei, i-a lăsat pe magi în pace, a chemat pe magii iudeilor și i-a întrebat: „Unde are să se nască Hristosul?” Ei au răspuns: „În Betleemul Iudeii”.

O, minune! Evreii cunosc locul și îl detestă pe cel care s-a născut; laudă Betleemul și ascund economia; observă Iudeea și neagă despotismul. Dacă Scriptura spune așa, de ce nu sunteți de acord? Dacă ați citit, de ce nu credeți? Dacă se va naște în Betleem, de ce nu-L veți venera?

Când Irod și-a dat seama că magii nu veniseră fără motiv să întrebe, i-a chemat în secret și i-a rugat să afle de la ei momentul în care s-a arătat steaua, zicându-le: „Spuneți-mi exact cum ați venit și spuneți-mi scopul călătoriei voastre. Nu ne ocoliți. Spuneți-mi motivul prezenței voastre și spuneți-mi cine este cel care v-a convins să vă închinați unui străin. Și care este câștigul pentru atâta osteneală? Dar dacă Cel ce v-a chemat nu este un om, ci un înger în formă de stea, spuneți-mi exact răsăritul lui, ca să știu timpul și vremea în care chiar și stelele au învățat să slujească pruncului care le trimite, ca să vin și eu să mă închin lui."

Și după ce au aflat vremea primei stele, au plecat, fiindcă Dumnezeu le-a poruncit să nu se mai întoarcă la Irod. Și steaua li s-a arătat din nou și, când a ajuns unde era copilul, s-a oprit, ca și cum ar fi vrut să proclame prin această poziție și să spună: „Acesta este împăratul, al cărui steag am mers înaintea voastră; el mi-a aprins torța și m-a trimis la voi."

Cine, așadar, căutând, va găsi o astfel de naștere? Ce rațiune va înțelege calea tainei? Nimeni să nu încerce să ajungă la ceea ce este de neînțeles cu gânduri omenești; căci aici nu sunt necesare analogii, ci doar credință.

Nu mai căuta, omule, și învață să te închini împreună cu magicienii. Mai întâi fii capabil să privești direct razele soarelui și apoi vei contempla în siguranță nașterea din fecioară. Divinitatea este un foc arzător; dacă vrei să simți flacăra, îți vei arde mâinile fără să găsești nimic.

Cine, când s-a născut, a cutremurat cerul cu imnul îngerilor? Cine a făcut să răsară o stea și numai astrologii să devină teologi? Cine a fost numit Domn de către îngeri, deși era în pântecele mamei sale? Cine a fost numit cu acest nume înainte de a se naște măcar? Cine, deși era în pântecele mamei sale, a fost vreodată venerat cu un arc? Cine, deși era în pântece, a primit respect de la cei care erau în pântece? Cine i-a atras pe magii din Persia să i se închine?

Într-adevăr, este frumos să le admiri credința. Nu au ezitat să I se închine, deși au văzut peștera și marea sărăcie; pentru că au aflat prin iluminarea

Duhului Sfânt că pentru noi S-a făcut sărac, deși era bogat; că ține întreaga lume în palma Sa, deși S-a născut într-o peșteră; că înconjoară cerul cu nori, deși este înfășurat în zdrențe, așa cum se obișnuiește pentru nou-născuți; că Se odihnește în sânul lui Dumnezeu Tatăl, deși ca om se culcă în iesle; și că este pe tronul lui Dumnezeu Tatăl, deși este purtat în brațele mamei Sale.

Ci să slăvim nașterea întrupată a Domnului din Fecioară și închinarea Lui de către toată făptura, oferind întreaga noastră viață lui Hristos; Căruia I se cuvine slava în vecii vecilor. Amin.